

SAMGÖNGU- OG
SVEITARSTJÓRNARRÁÐUNEYTIÐ

VSÓ RÁÐGJÖF
STOFNAÐ 1958

Samgönguframkvæmdir til 2030

Tillögur stýrihóps

12.02.2018

þekkingarleit -ar kv

sér kunnáttu, það að vilja vita e-ð

u > að fylla á viskubrunninn

ngarþrá, fróðleiksást, fróð

1 mat, það að meta til v

sýna e-m virðingu / be

grar) KK 1 ávöxtur, niður

gur • afrek > árangur í íþr

heppandi hefur fram yfir ke

úr þeim > 100 metra for

for|skot KK 1 frestur 2 for
sína þegar hann fær t.d. að byrja fyrr eða hefur tekist að komast frá
sína þegar hann fær t.d. að byrja fyrr eða hefur tekist að komast frá

- ▶ Markmið
- ▶ Forsendur
- ▶ Tillögur
 - > Stofnvegaframkvæmdir
 - > Borgarlínuframkvæmdir
 - > Samgöngustígar og forgangsakreinar
- ▶ Rýni tillagna
- ▶ Bakrunnsgögn

Markmið

- ▶ Raunhæfar tillögur byggðar á rýni fyrri vinnu sem mæta markmiðum svæðisskipulags - Höfuðborgarsvæðið 2040 og samgönguáætlunar 2011-2022
- ▶ Markmið svæðisskipulags höfuðborgarsvæðisins
 - > *Fólksfjölgun verður mætt án þess að álag á stofnvegakerfið aukist í sama hlutfalli*
- ▶ Meginmarkmið gildandi samgönguáætlunar 2011-2022
 - > *Samgöngur séu greiðar, hagkvæmar, öruggar og umhverfislega sjálfbærar auk þess sem þær stuðli að jákvæðri byggðapróun*

Forsendur tillagna

- Samgönguáætlun 2011-2022 (140. þing, 2011-2012)
- Samgönguáætlun 2015-2018 (145. þing, 2015-2016)
- Ástandsgreining Verkís/Viaplan
- Umferðarspár til 2030
- Uppbyggingaráætlun
- Greining COWI heildarkerfi Borgarlínu
- Kennisnið og kostnaðarmat Borgarlínu
- Núverandi leiðakerfi Strætó, helstu tafir og sterkustu leiðir.

þekkingarleit -ar

sér kunnáttu, það að vilja vita e-ð

skilning á e-u > að fylla á viskubrunnin

þekkingarþorsti, þekkingarþrá, fróðleiksást, fróð

námfýsi **virðing** -ar; -ar kvk **1** mat, það að meta til v

heiður • það að virða > njóta virðingar / sýna e-m virðingu / be

fyrir e-u eða e-m **árangur** árangurs, (árangrar) kvk **1** ávöxtur, niður

sem leiðir af einhverju > hafa (bera, gefa) góðan árangur • afrek > árangur í íþr

árferði **for|skot** kvk **1** frestur **2** forhlaup, sá munur sem keppandi hefur fram yfir kepp

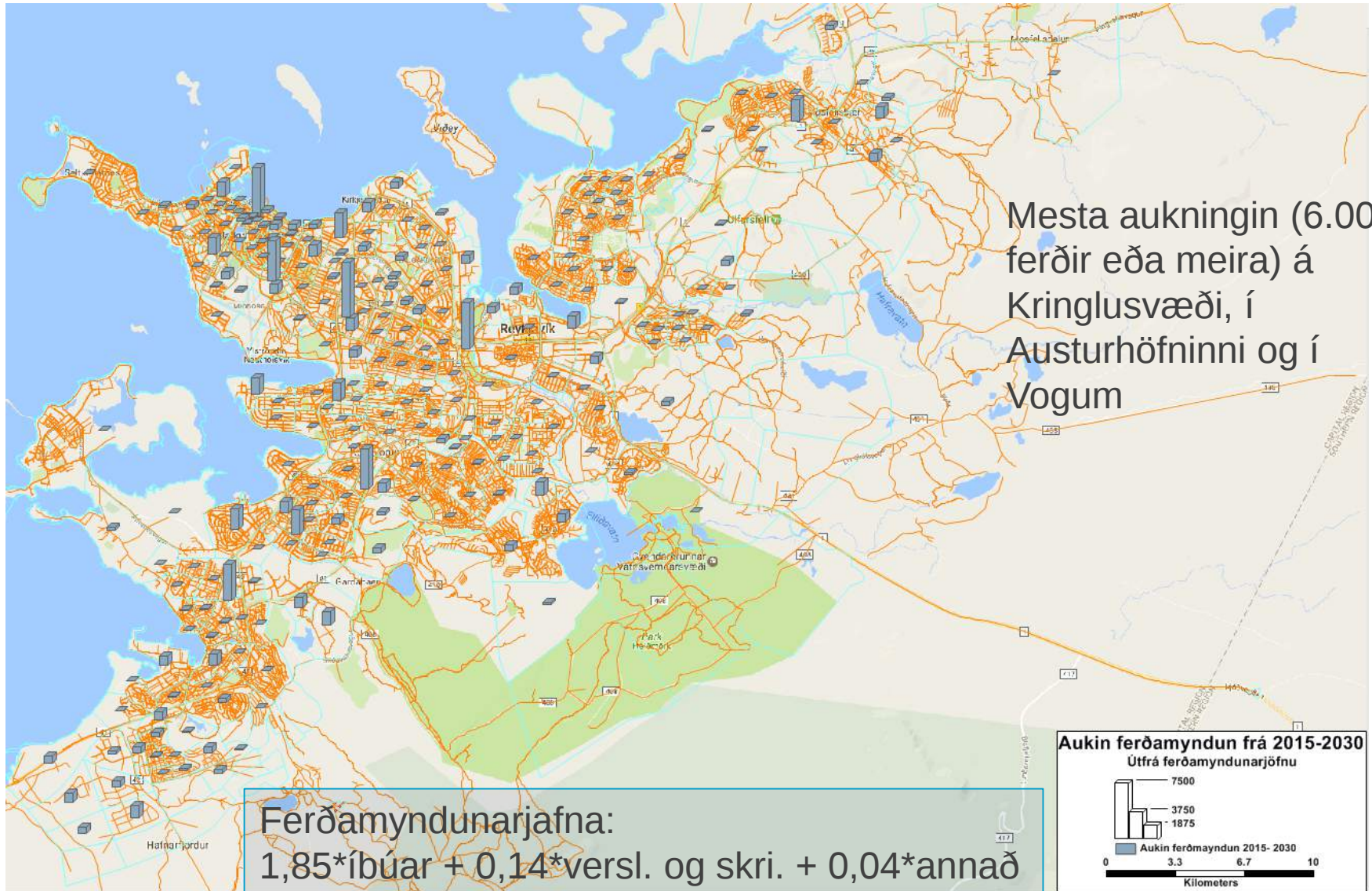
sína þegar hann fær t.d. að byrja fyrir eða hefur tekist að komast fram úr þeim > 100 metra forsko

mínúta forskot / hafa góða forskot vera frómetur > hafa yfirburði 3 það sem tekið er fyrirfram > taka á

Ástandsgreining Verkís/ViaPlan

Uppbygging og fjölgun ferða til 2030

Framtíðar Borgarlínukerfi – tillaga Cowi

Skjal sótt af '00000000000' dags: 25.03 2026

Tillögur stýrihóps

- Stofnvegaframkvæmdir
- Borgarlínuframkvæmdir
- Samgöngustígar hjólreiða og aðrar forgangsreinar

þekkingarleit -ar kvk 1

sér kunnáttu, það að vilja vita e-ð

skilning á e-u > að fylla á viskubrunninum

þekkingarþorsti, þekkingarþrá, fróðleiksást, fróð

námfýsi **virðing** -ar; -ar kvk 1 mat, það að meta til v

heiður • það að virða > njóta virðingar / sýna e-m virðingu / be

fyrir e-u eða e-m **árangur** árangurs, (árangrar) kvk 1 ávöxtur, niður

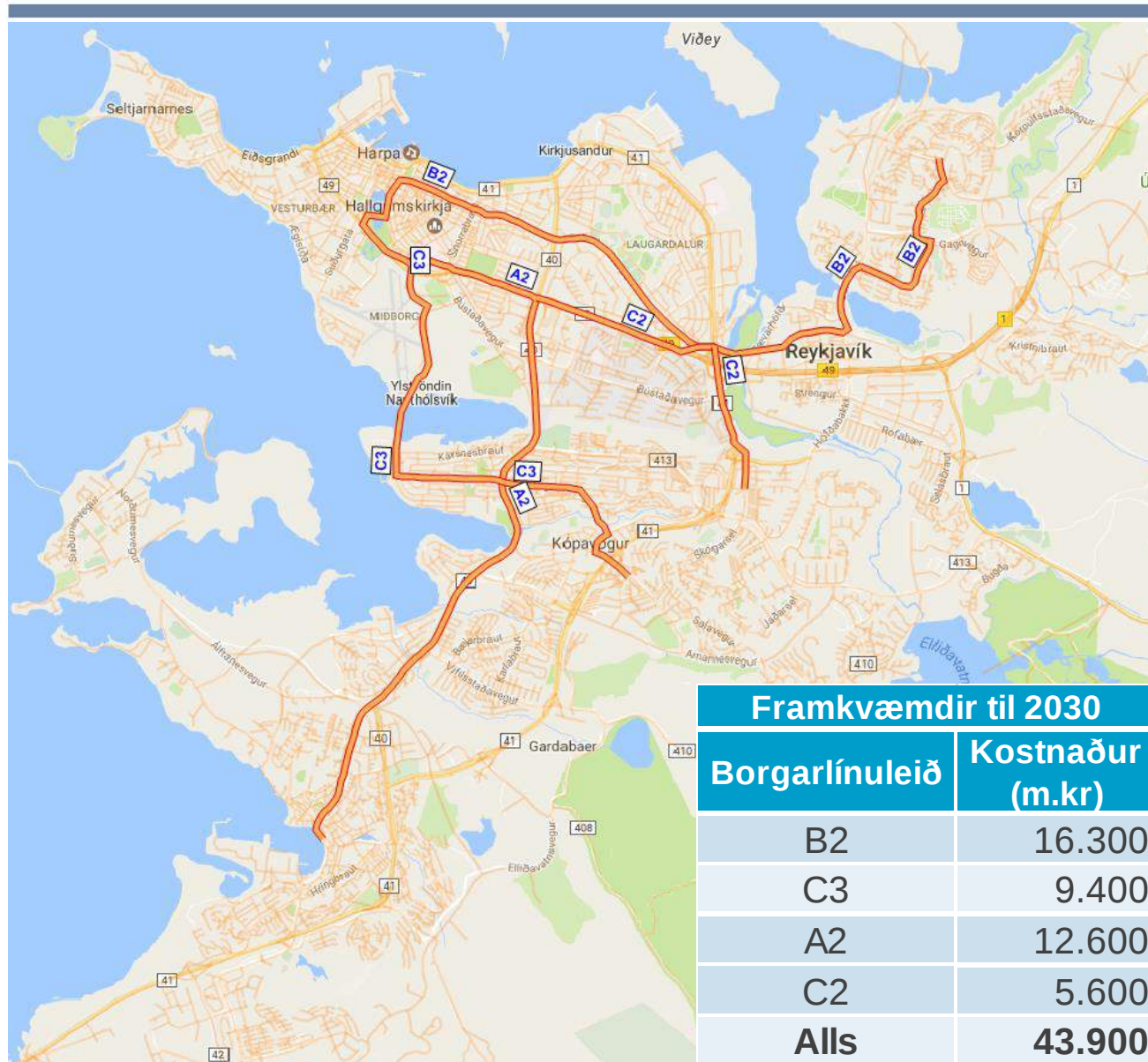
sem leiðir af einhverju > hafa (bera, gefa) góðan árangur • afrek > árangur í íþr

árferði **for|skot** kvk 1 frestur 2 forhlaup, sá munur sem keppandi hefur fram yfir kepp

sína þegar hann fær t.d. að byrja fyrir eða hefur tekist að komast fram úr þeim > 100 metra forsko

[illegible]

Borgarlínuframkvæmdir til 2030 tillögur

Samtals 35 km af Borgarlínurými

- A2 10,4 km
- B2 12,6 km
- C2 4,5 km
- C3 7,4 km

Akstursleiðir byggðar á greiningu Cowi

Uppbyggingarsvæði:

- Vogabyggð
- Laugav/Nóatún
- Kvosin – Vatnsmýri
- Kringlan
- Kársnes og Auðbrekka
- Smárin og Glaðheimar
- Lyngás
- Hraunin

Sterkustu leiðir Strætó

- Leið 1
- Leið 6
- Leiðir 3/12

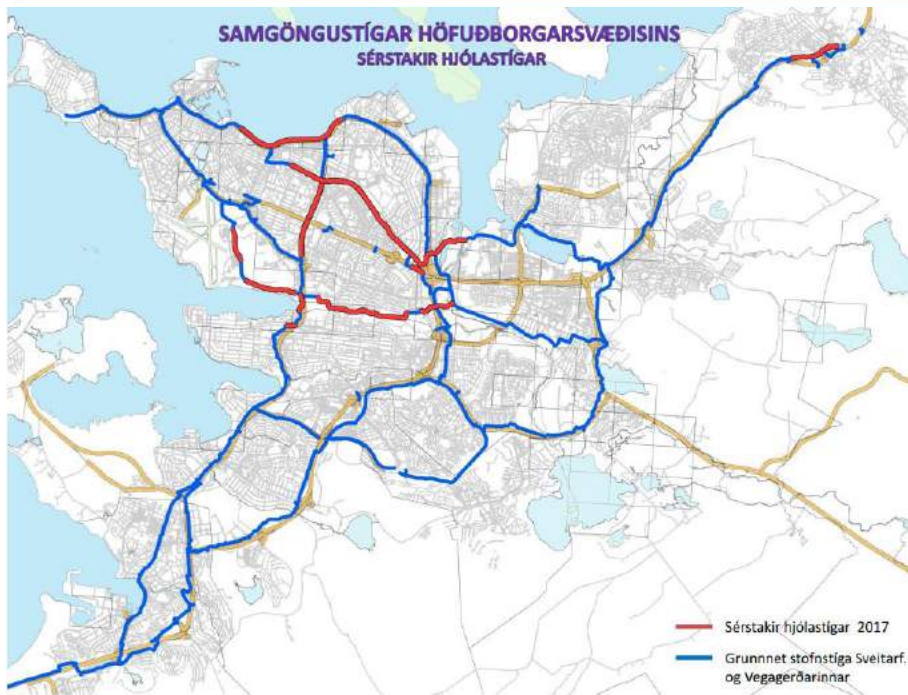
Ferðatími/tafir

Gott start er mikilvægt

Framkvæmdir til 2030

Borgarlínuleið	Kostnaður (m.kr)
B2	16.300
C3	9.400
A2	12.600
C2	5.600
Alls	43.900

Samgöngustígar og forgangsakreinar

Framkvæmdir til 2030

Óstaðsettar framkvæmdir	Hámarks- kostnaður (m.kr)
Samgöngustígar og forgangsakreinar	3.000
Alls	3.000

Samgönguframkvæmdir til 2030

Framkvæmdir til 2030	
Borgarlínuleið	Kostnaður (m.kr)
B2 - Grafavogur	16.300
C3 - Lindir	9.400
A2 - Fjörður	12.600
C2 - Mjódd	5.600
Alls	43.900

Framkvæmdir til 2030	
Samgöngustígar og forgangsakreinar	3.000
Alls	3.000

Framkvæmdir til 2030	
Samlegðaráhrif	Kostnaður (m.kr)
Stokkur og A2	3.000
Sæbraut og B2	1.000
Þverun Fossvogur og C3	1.500
Reykjanesbraut og C2	1.000
Alls samlegðaráhrif	6.500

Framkvæmdir til 2030	
Stofnvegur	Hámarks-kostnaður (m.kr)
Arnarnesvegur	1.000
Suðurlandsvegur	1.500
Reykjanesbr. Krýsuvíkurv-Álftanesv.	6.500
Hafnarfjarðarvegur Stokkur	7.000
Vesturlandsvegur	1.000
Reykjanesbraut/Bústaðavegur	1.000
Sæbraut/Vogar	2.000
Stokkur Miklabraut	20.000
Minni framkvæmdir	3.000
Alls	43.000

Framkvæmdir til 2030 að teknu tilliti til samlegðaráhrifa	
	Kostnaður (m.kr)
Alls	83.400

Rýni tillagna

þekkingarleit -ar kvk 1

sér kunnáttu, það að vilja vita e-ð

skilning á e-u > að fylla á viskubrunninn

þekkingarþorsti, þekkingarþrá, fróðleiksást, fróð

námfýsi **virðing** -ar; -ar kvk 1 mat, það að meta til v

heiður • það að virða > njóta virðingar / sýna e-m virðingu / be

fyrir e-u eða e-m **árangur** árangurs, (árangrar) kvk 1 ávöxtur, niður

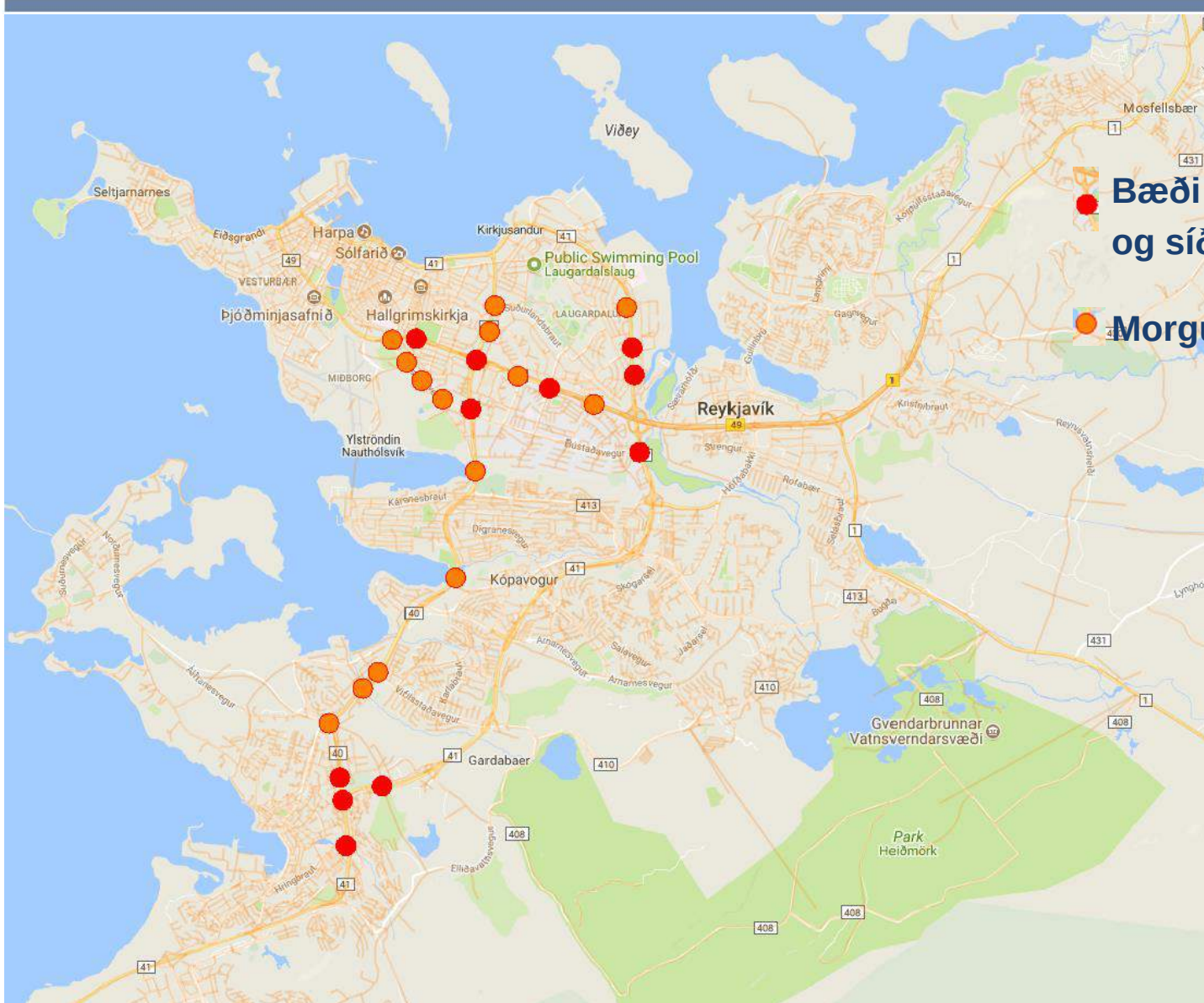
sem leiðir af einhverju > hafa (bera, gefa) góðan árangur • afrek > árangur í íþr

árferði **for|skot** kvk 1 frestur 2 forhlaup, sá munur sem keppandi hefur fram yfir kepp

sína þegar hann fær t.d. að byrja fyrr eða hefur tekist að komast fram úr þeim > 100 metra forsko

mínúta forskot / hafa gott forskot vera frómenstur > hafa yfirburði 3 það sem tekið er fyrirfram > taka á

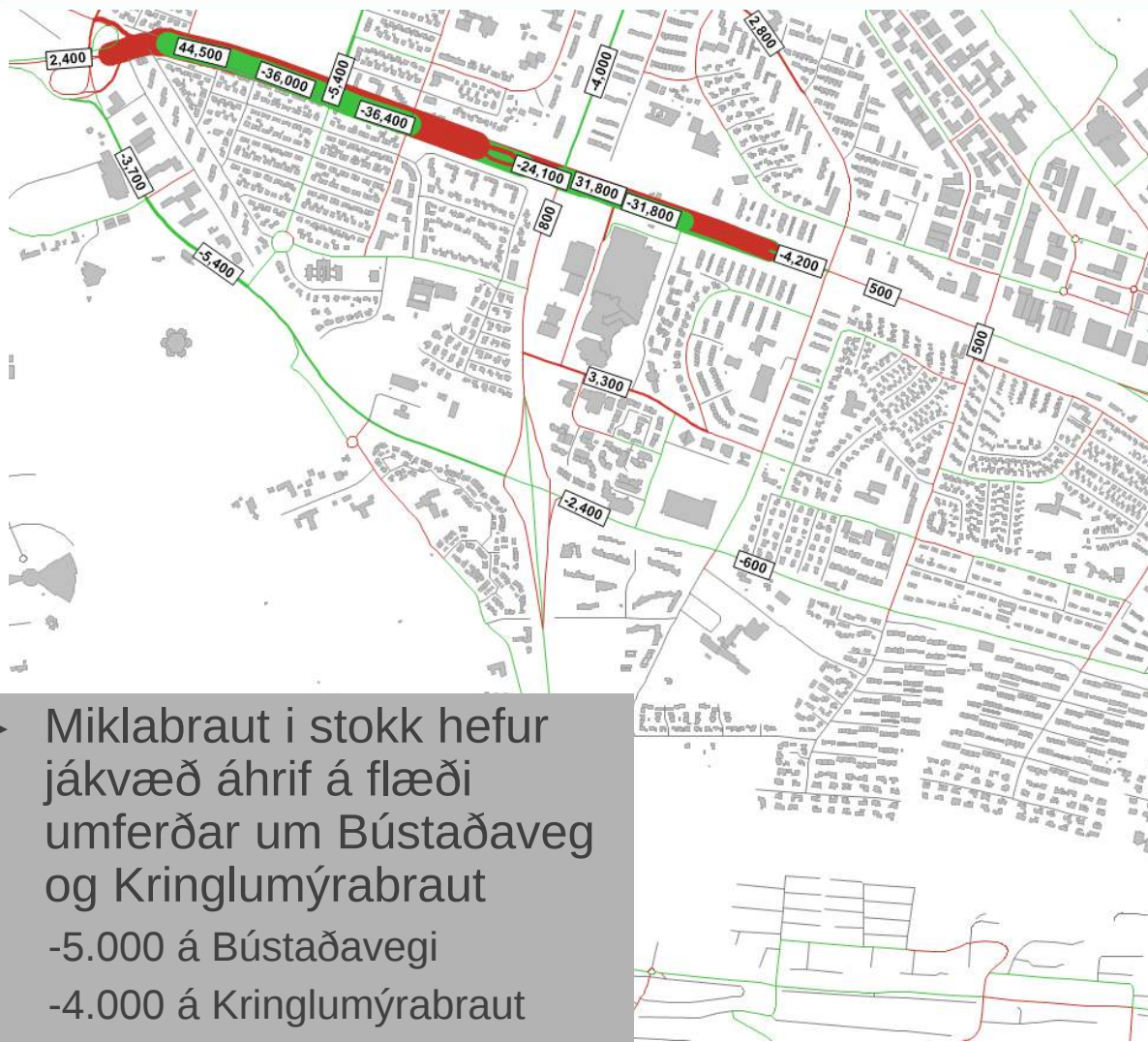
Ástandsgreining – núverandi ástand

**Bæði morgna
og síðdegis**

Morgun eða síðdegis

Áhrif framkvæmda

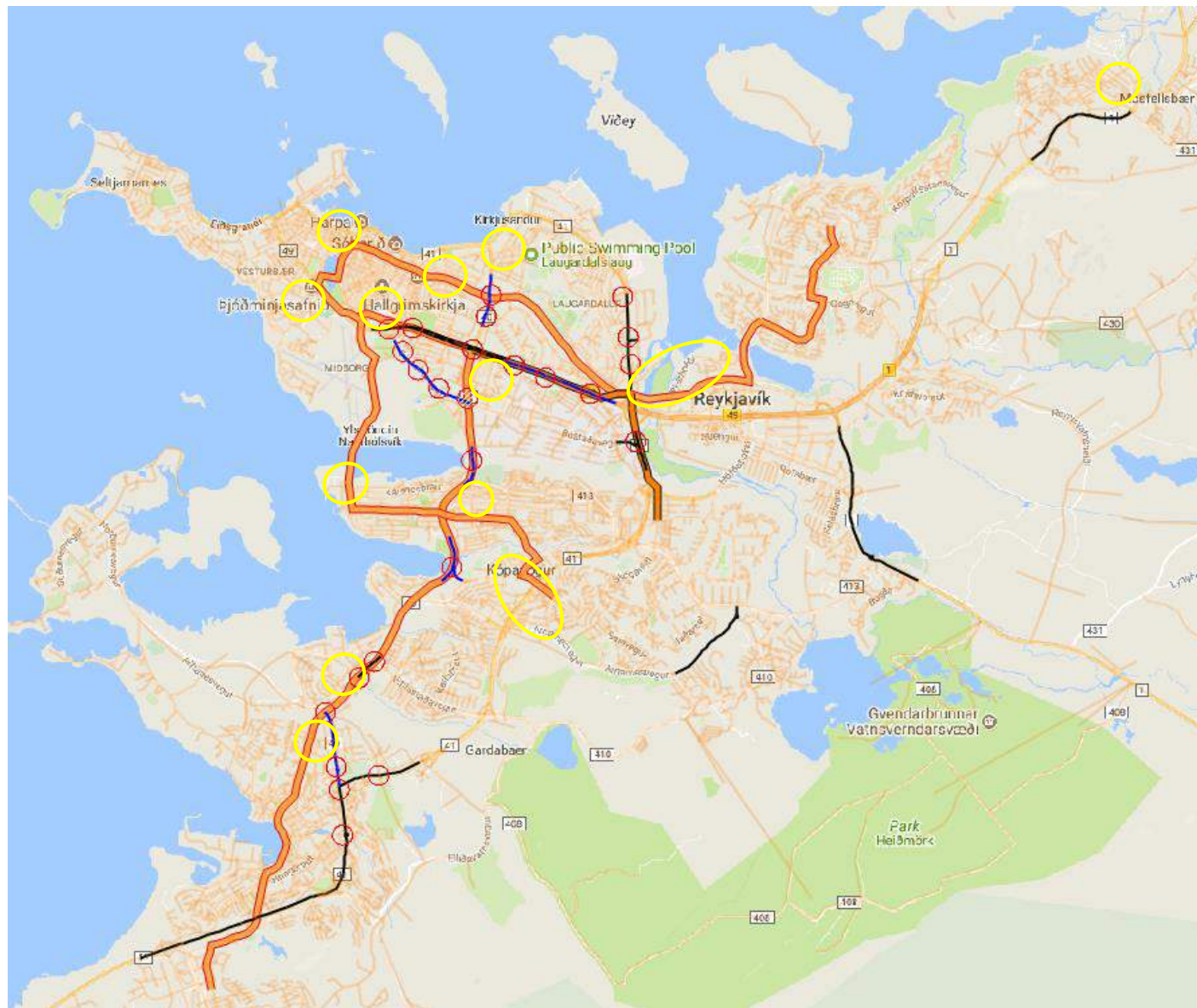

- Miklabraut í stökk hefur jákvæð áhrif á flæði umferðar um Bústaðaveg og Kringlumýrabraut
 - 5.000 á Bústaðavegi
 - 4.000 á Kringlumýrabraut
 - +3.000 á Háaleitisbraut

Framkvæmdir á Reykjanesbraut hafa jákvæð áhrif á flæði umferðar um Fjarðahraun

Samspil tillagna og forsenda

 Bein áhrif
framkvæmda

 Minni
flæðisbættandi
aðgerðir á grunni
ýtarlegri greininga

Uppbyggingarsvæði:

 Vogabyggð
Kirkjusandur
Laugav/Nóatún
Kvosin
HÍ/Vatnsmýri
Landsp/Hlíðarendi
Kringlan
Kársnes og Auðbr.
Smárinn og Glaðh.
Lyngás
Hraunin
Háholt

Rýni tillagna

- ▶ Tillögur um Borgarlínu falla að markmiðum svæðisskipulags 2015-2040 og markmiðum samgönguáætlunar
 - ▶ Meginmarkmið samgönguáætlunar 2011-2022:
Samgöngur séu greiðar, hagkvæmar, öruggar og umhverfislega sjálfbærar auk þess sem þær stuðli að jákvæðri byggðapróun.
Breytist ferðavenjur ekki:
 - > *Eykst ferðatími á annatíma um 40.800 klst á dag eða um 49%*
 - > *Þennan aukna ferðatíma má meta á um 115 milljarða til 2040 samkv. kostnaðar og ábatagreiningu (Mannvit)*
 - > *Akstur eykst um 1.800.000 km á dag eða um 42%.*
 - > *Slysátíðni sem af því hlýst má meta á um 9 milljarða til 2040 og loft- og hljóðmengun á um 6 milljarða samkv. kostnaðar og ábatagreiningu (Mannvit)*
 - > *Einkabílum fjölgar um 25.000 og þá bílastæðum um u.þ.b. 75.000*
- Niðurstaða umferðarspáa er að markmiðum ríkis og sveitarfélaga verði ekki náð án aðgerða sem breyta ferðavenjum**

Rýni tillagna

- ▶ Tillögur um Borgarlínu falla að markmiðum svæðisskipulags 2015-2040 og markmiðum samgönguáætlunar
- ▶ Markmið svæðisskipulags höfuðborgarsvæðisins:
Fólksfjölgun (240.000) verður mætt án þess að álag á stofnvegakerfið aukist í sama hlutfalli
 - > Án breyttra ferðavenja næst þetta markmið **ekki**. Íbúum fjölgar um 27% en umferð eykst um 42%

Niðurstaða umferðarspáa er að markmiðum ríkis og sveitarfélaga verði ekki náð án aðgerða sem breyta ferðavenjum

Útbúa samgöngupakka höfuðborgarsvæðisins?

- ▶ Miljøpakken.no
- ▶ Kynningarpakki
 - > Íbúar þurfa að vita hvað er á leiðinni og hvenær
- ▶ Samgönguframkvæmdir
- ▶ Bílastæðastefna
- ▶ Ferðatími – allra
- ▶ Áfangar
 - > Mikilvægt að gera hlutina í rökréttri röð - uppbygging
 - > Samþætta framkvæmdir
- ▶ Samfélagsleg áhrif
 - > Kostnaðarmunur heimila og sveitarfélaga (í t.d. einkabílum og stæðum)
 - > Svifryk/hljóðvist/öryggi

Bakgrunnsgögn

þekkingarleit -ar kvk 1

sér kunnátta, það að vilja vita e-ð

skilning á e-u > að fylla á viskubrunninn

þekkingarþorsti, þekkingarþrá, fróðleiksást, fróð

námfýsi **virðing** -ar; -ar kvk 1 mat, það að meta til v

heiður • það að virða > njóta virðingar / sýna e-m virðingu / be

fyrir e-u eða e-m **árangur** árangurs, (árangrar) kvk 1 ávöxtur, niður

sem leiðir af einhverju > hafa (bera, gefa) góðan árangur • afrek > árangur í íþr

árferði **for|skot** kvk 1 frestur 2 forhlaup, sá munur sem keppandi hefur fram yfir kepp

sína þegar hann fær t.d. að byrja fyrr eða hefur tekist að komast fram úr þeim > 100 metra forsko

mínúta forskot / hafa góða forskot vera frómskur > hafa yfirburði 3 það sem tekið er fyrirfram > taka á

Markmið og forsendur

► Markmið samgönguáætlunar 2011-2022

Samgöngur séu greiðar, hagkvæmar, öruggar og umhverfislega sjálfbærar auk þess sem þær stuðli að jákvæðri byggðaþróun

- > Þörf er á formlegu verklagi til að leita hagkvæmustu leiða til að mæta ferðaþörf íbúa. Miðað er við að slíkt verklag verði mótað á fyrsta tímabili samgönguáætlunar.
- > Aðgerðum til að draga úr töfum, stytta ferðatíma og auka áreiðanleika skipt í fjóra flokka
 - > Aðgerðir sem miða að því að bæta umferðarstýringar og umferðarflæði.
 - > Aðgerðir sem miða að því að breyta ferðamátavali, flytja fleiri með almenningssamgöngum eða draga á annan hátt úr þörf fyrir uppbyggingu vega.
 - > Aðgerðir sem miða að því að bæta núverandi innviði til að auka afkastagetu.
 - > Aðgerðir sem miða að því að byggja upp nýja innviði.

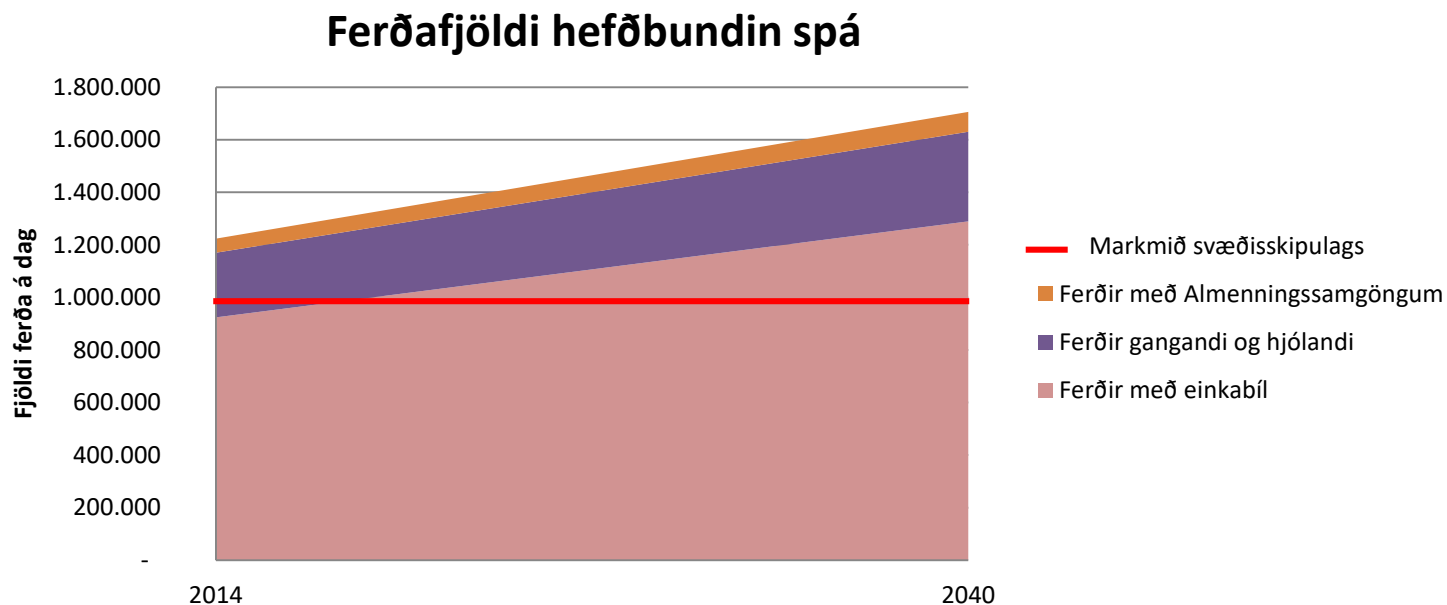
Markmið og forsendur

Samgöngur séu greiðar, hagkvæmar, öruggar og umhverfislega sjálfbærar auk þess sem þær stuðli að jákvæðri byggðapróun

- ▶ Uppbygging nýrra innviða (samgönguáætlun 2011-2022)
 - > Uppbyggingu á nýjum vegamannvirkjum eru oft og tíðum skorður settar vegna skorts á rými í þéttri byggð. Í mörgum borgum er nú litið á viðbætur við innviði og nýbyggingar sem **síðasta úrræðið**.
 - > Skilvirkni þess að bæta við aukinni afkastagetu, sem lausn til að draga úr umferðartöfum, er gjarnan einungis skammtímalausn vegna „nýrrar viðbótarumferðar“ sem fer um viðkomandi mannvirki.
 - > OECD og ITF telja að ákvörðun um að fjárfesta í aukinni afkastagetu gatna (eða bílastæða) ætti að koma í kjölfar ítarlegrar kostnaðar- og ábatagreiningar sem tekur til viðtækra áhrifa af umferðartöfum.
 - > Áhrif á umhverfiskostnað og þá sem ekki nota nýja innviði ætti að meta.
 - > Að öðrum kosti er hætt við að aðrar lausnir sem kosta minna, en geta skilað jafnmiklum eða meiri árangri, gleymist.

Markmið og forsendur

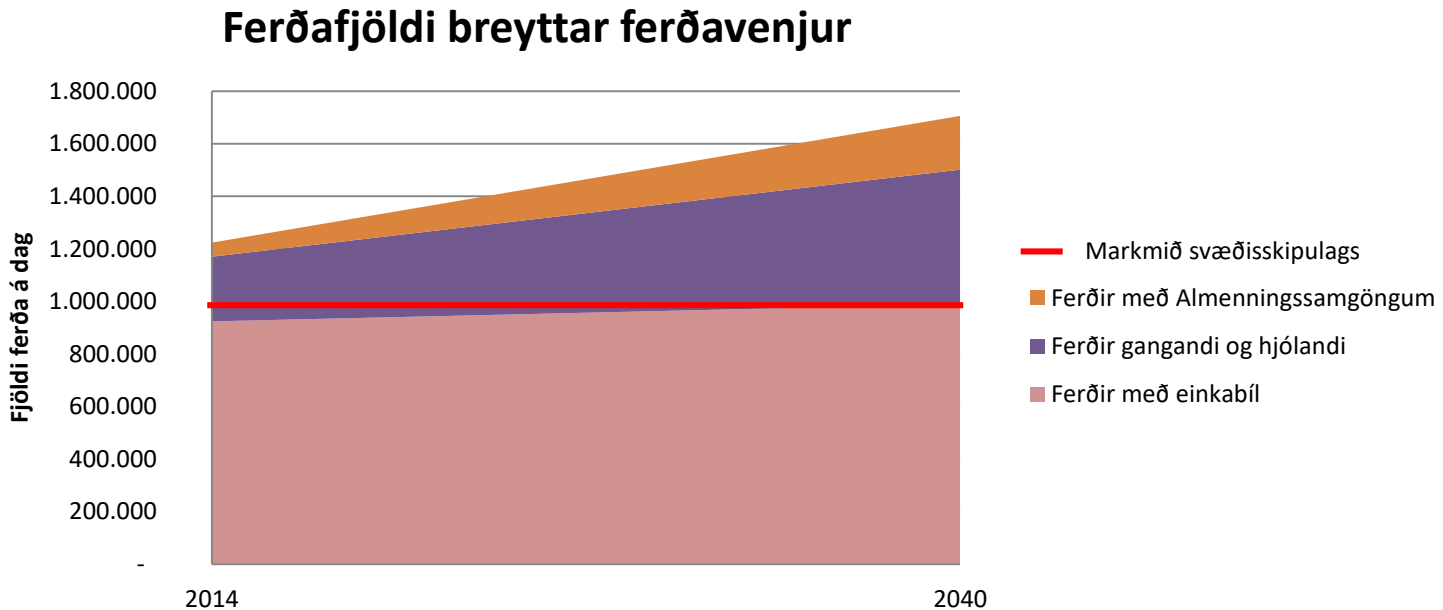
- Markmið svæðisskipulags höfuðborgarsvæðisins:
 - > *Fólksfjölgun verður mætt án þess að álag á stofnvegakerfið aukist í sama hlutfalli*

Markmiðið hér sett fram þannig að ferðir með einkabíl verði ekki fleiri en ein milljón ferðir á dag.

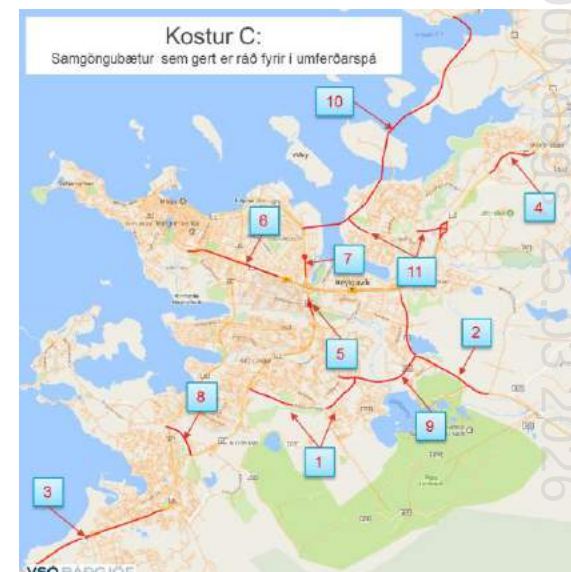
Markmið og forsendur

- Markmið svæðisskipulags höfuðborgarsvæðisins:
 - > *Fólksfjölgun verður mætt án þess að álag á stofnvegakerfið aukist í sama hlutfalli*

Markmiðið hér sett fram þannig að ferðir með einkabíl verði ekki fleiri en ein milljón ferðir á dag.

Draga fram að breytingar á ferðavenjum hafa meira vægi en auknar framkvæmdir

Gatnanet 2030 – Kostur 0

Kostur 0:

Samgöngubætur sem gert er ráð fyrir í umferðarspá

Framkv.	Kostnaður (m.kr)
1	1.000
Óstaðsett	10.000

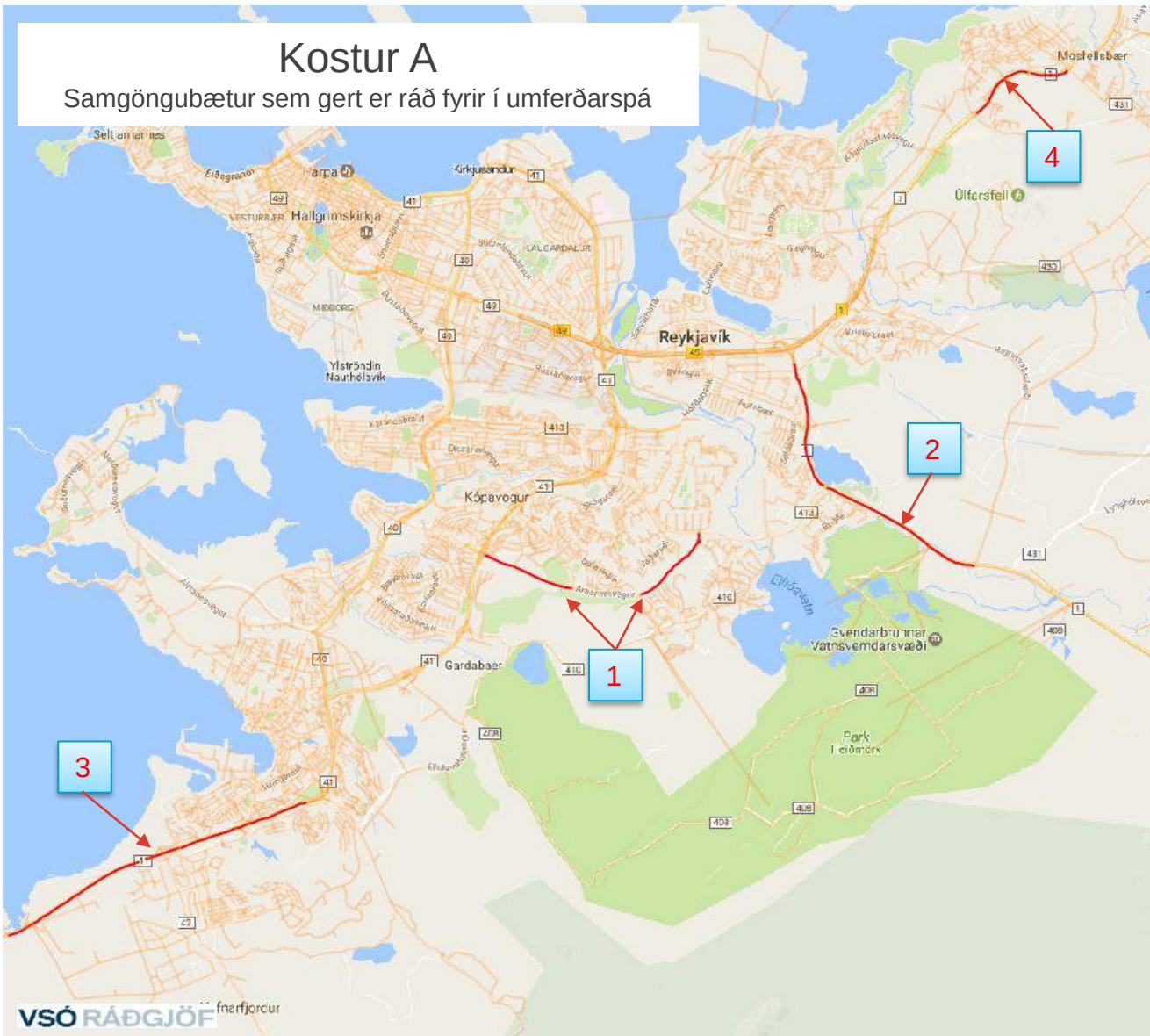
Spá gerð fyrir breyttar ferðavenjur með einkabíl

Heildar kostnaður um 10 milljarðar

Gatnanet 2030 – Kostur A

Kostur A

Samgöngubætur sem gert er ráð fyrir í umferðarspá

Framkv.	Kostnaður (m.kr)
1	2.000
2	4.500
3	3.000
4	500
Óstaðsett	10.000

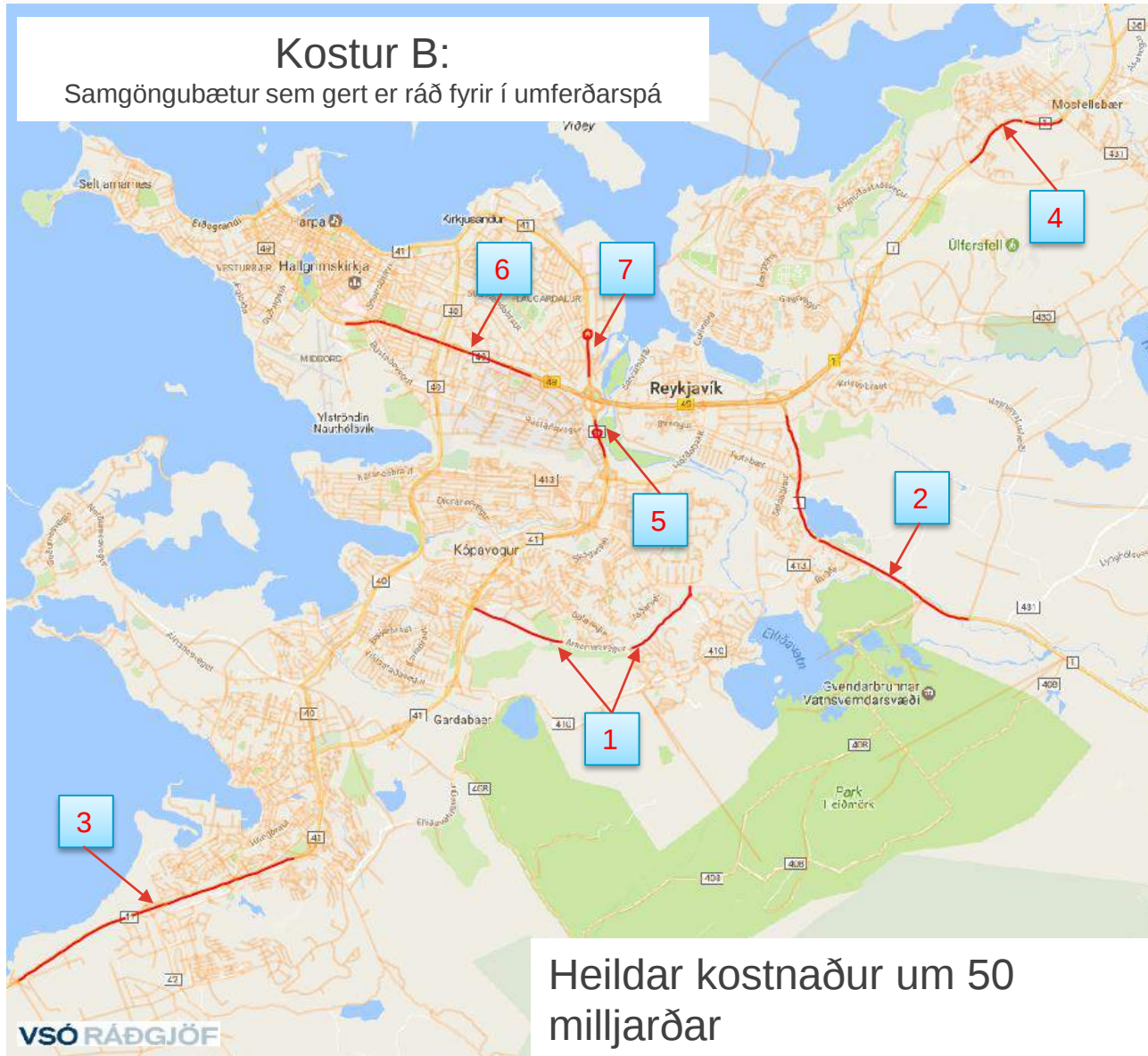
Spá gerð fyrir breyttar ferðavenjur með einkabíl og almennings-samgöngum

Heildar kostnaður um 20 milljarðar

Gatnanet 2030 – Kostur B

Kostur B:

Samgöngubætur sem gert er ráð fyrir í umferðarspá

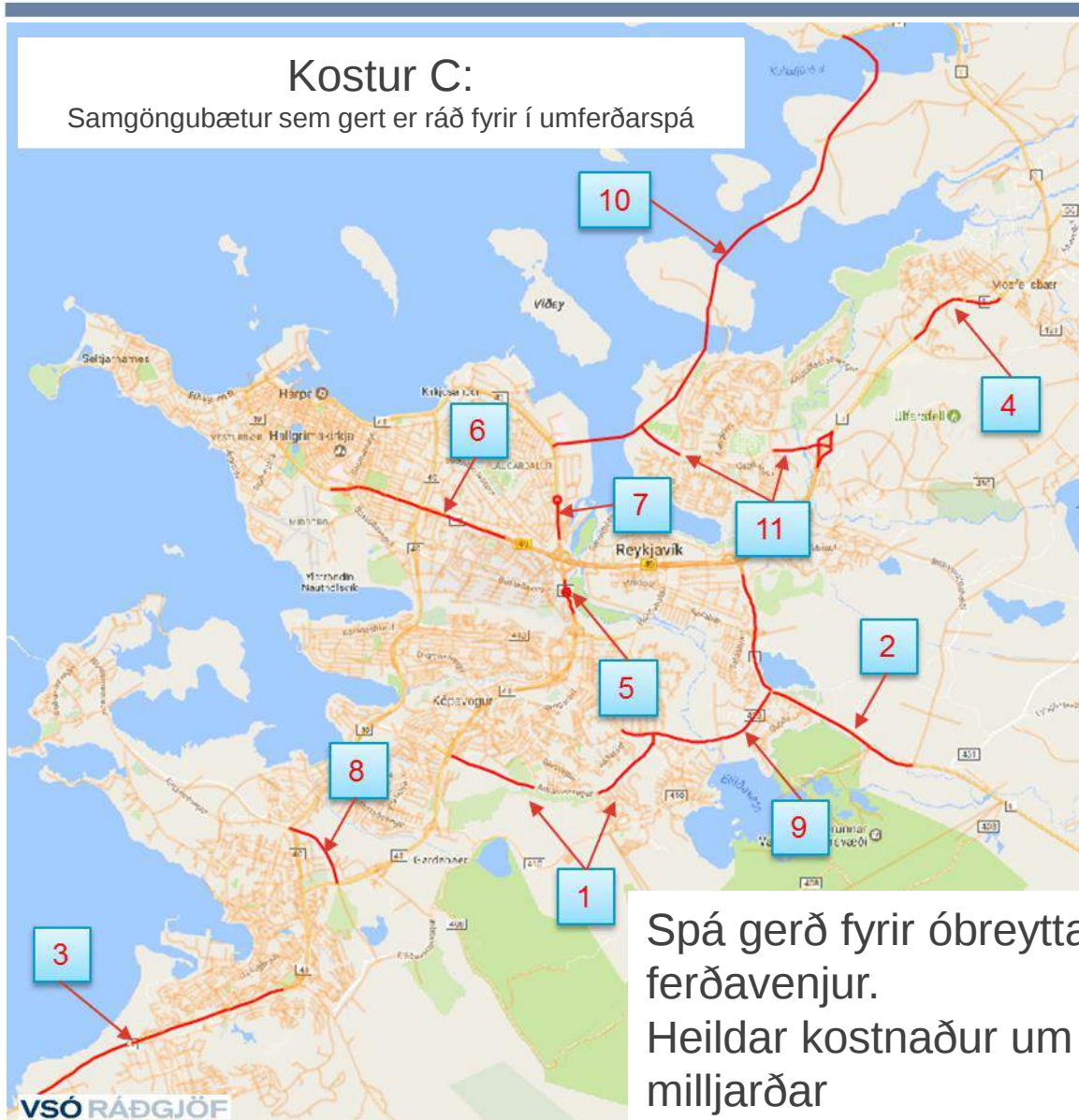
Heildar kostnaður um 50 milljarðar

Framkv.	Kostnaður (m.kr)
1	2.000
2	4.500
3	3.000
4	500
5	1.000
6	30.000*
7	2.000
Óstaðsett	7.000

Spá gerð fyrir breyttar og óbreyttar ferðavenjur

*Óvíst með fyrirkomulag fjármögnunar

Gatnanet 2030 – Kostur C

Framkv.	Kostnaður (m.kr)
1	2.000
2	4.500
3	3.000
4	500
5	1.000
6	30.000*
7	2.000
8	500
9	2.000
10	50.000*
11	2.000
Óstaðsett	1.000

*Óvíst með fyrirkomulag fjármögnunar

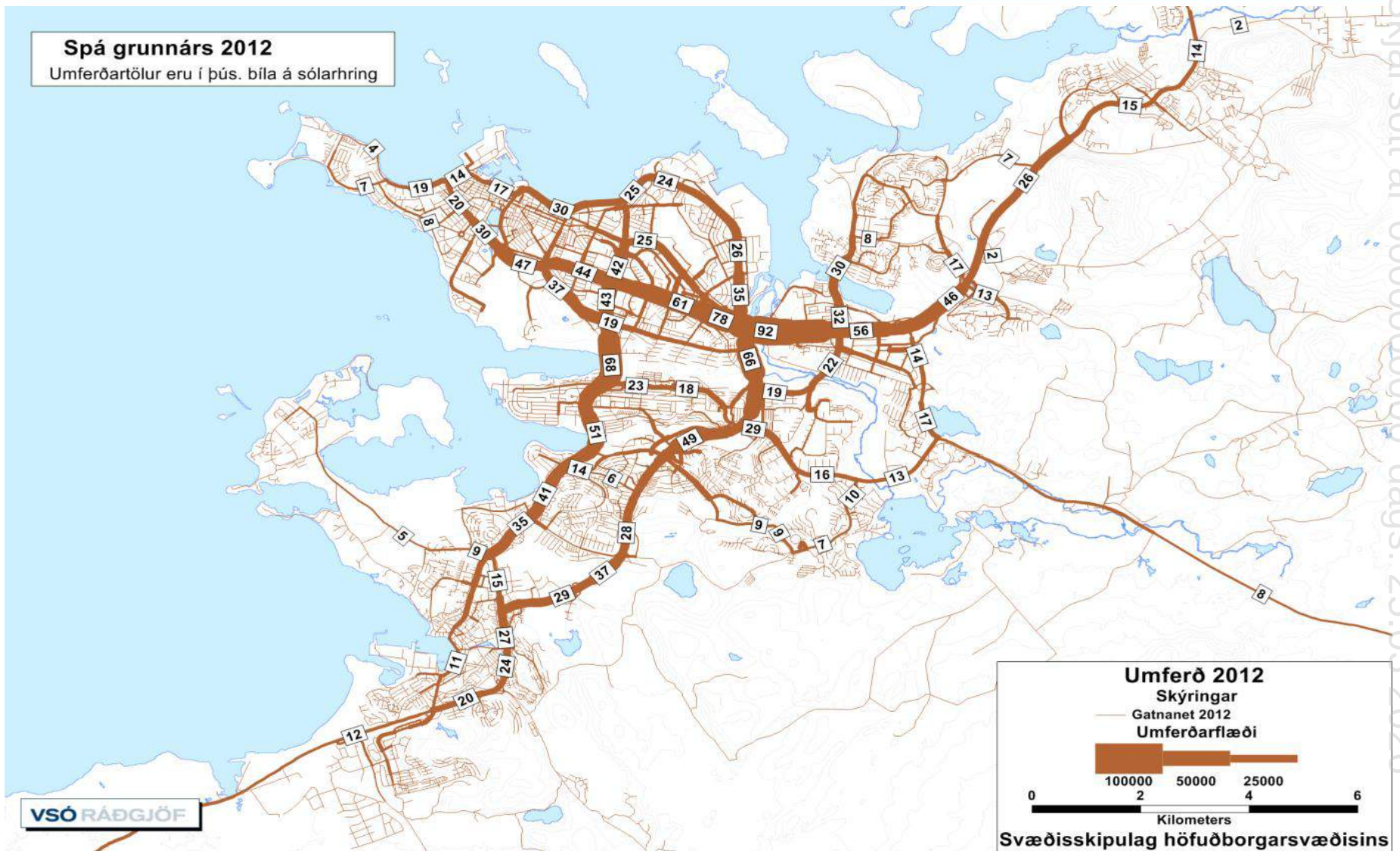
Umferðarflæði 2012

SAMTÖK SVEITARFÉLAGA Á HÖFUÐBORGARSVÆÐINU

Spá grunnárs 2012

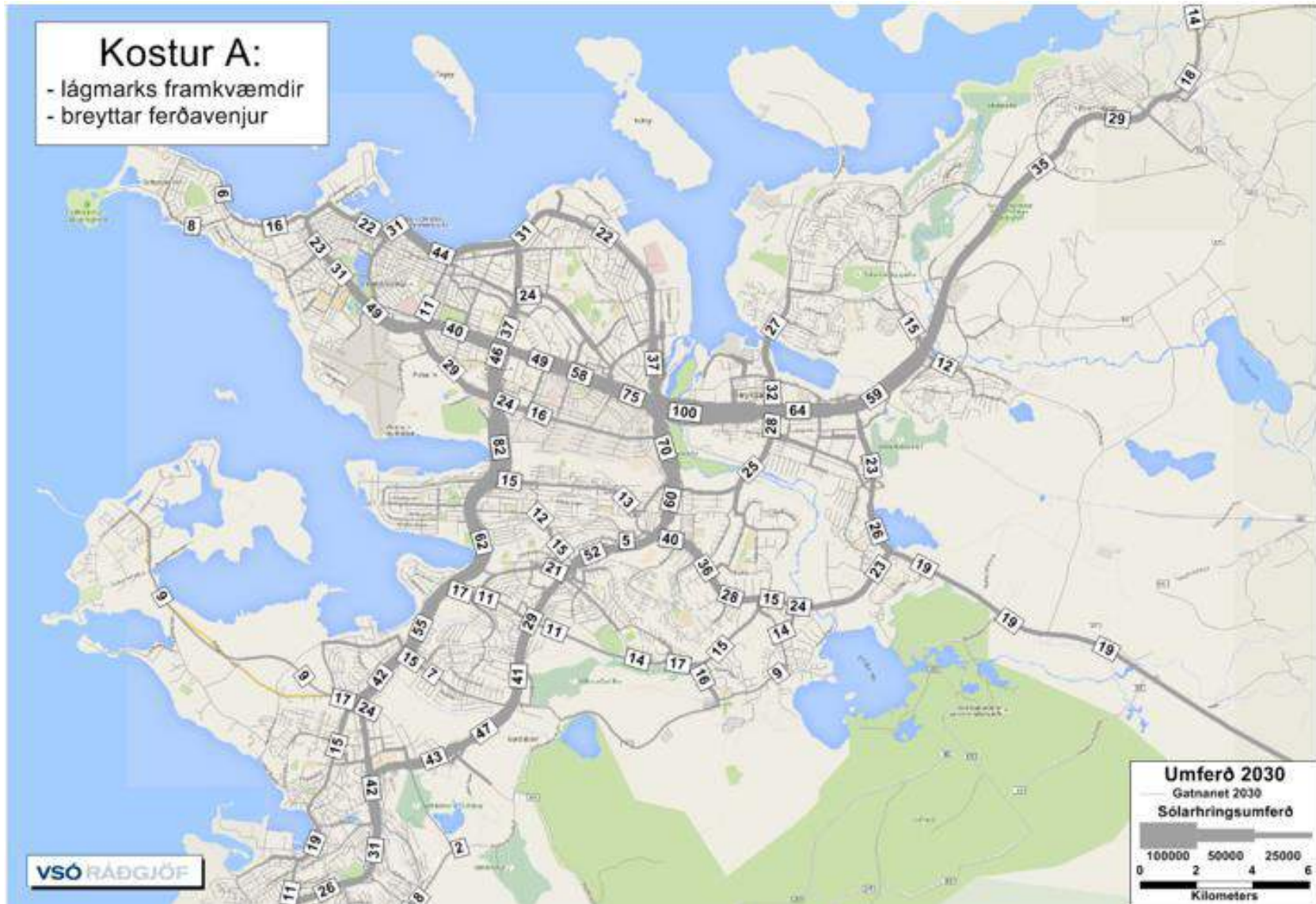
Umferðartölur eru í þús. bíla á sólarhring

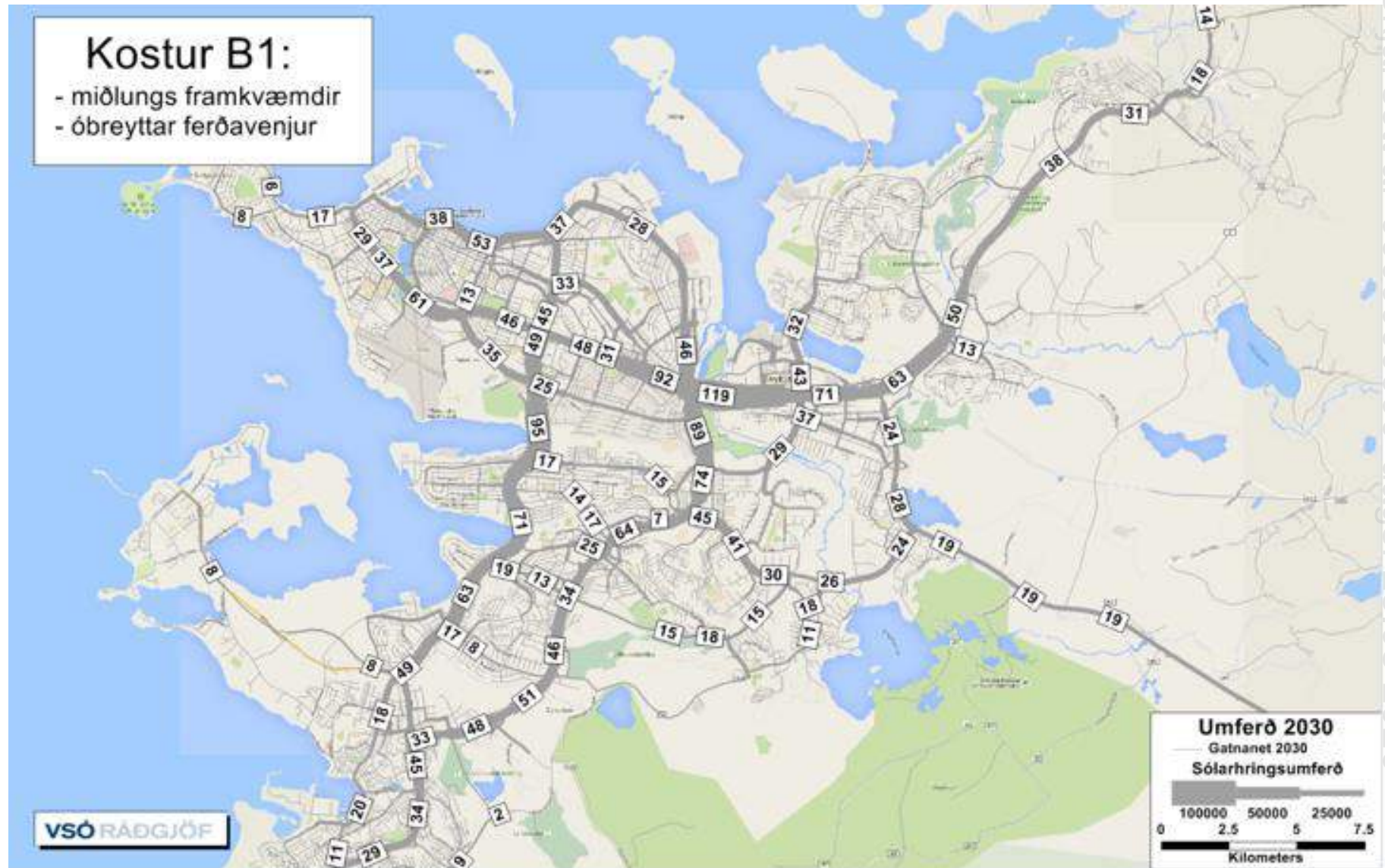
Kostur 0 – 2030 breyttar ferðav.

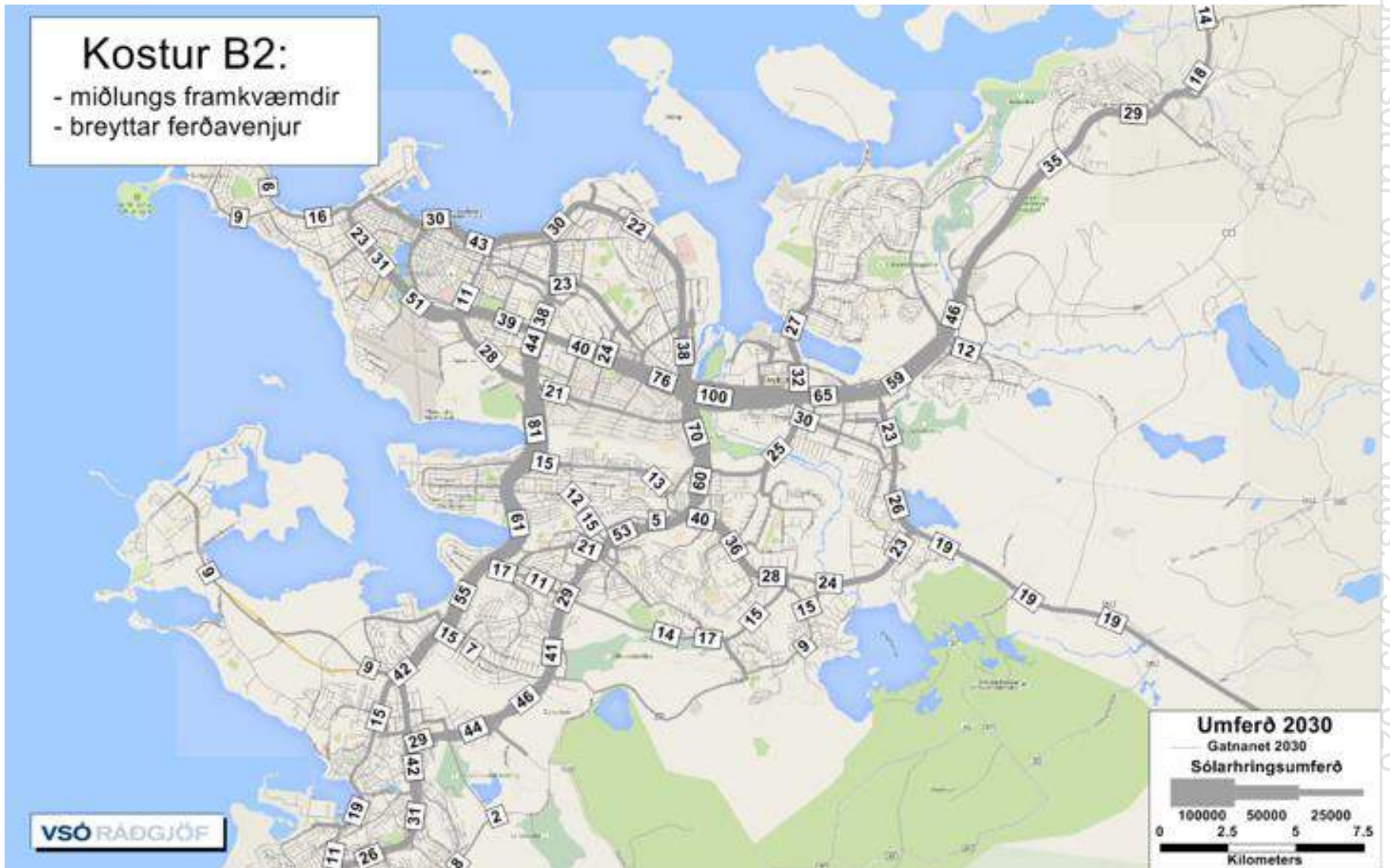
Kostur A – 2030 breyttar ferðv.

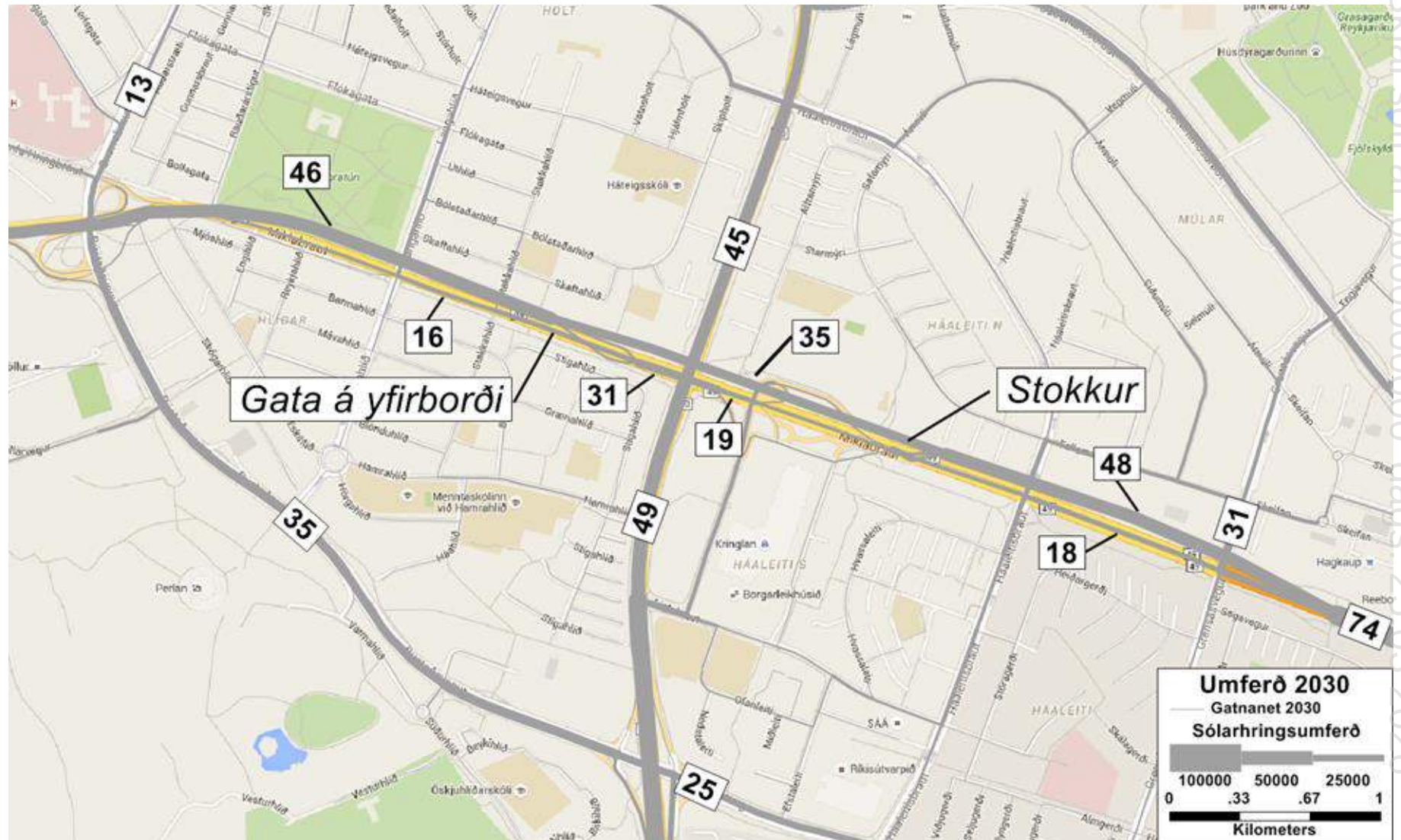

Kostur B1 – 2030 óbreyttar ferðav.

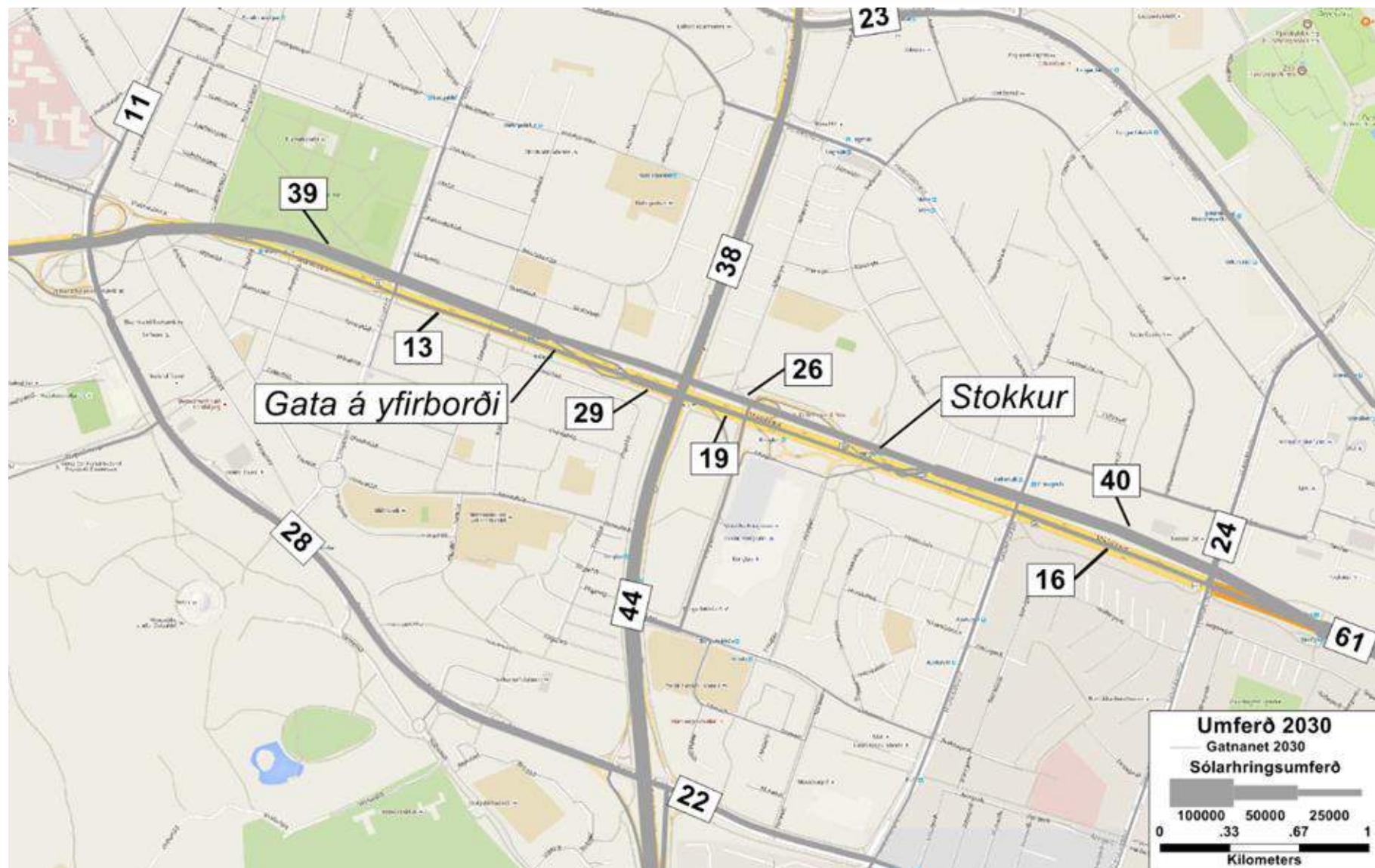

Kostur B2 – 2030 breyttar ferðav.

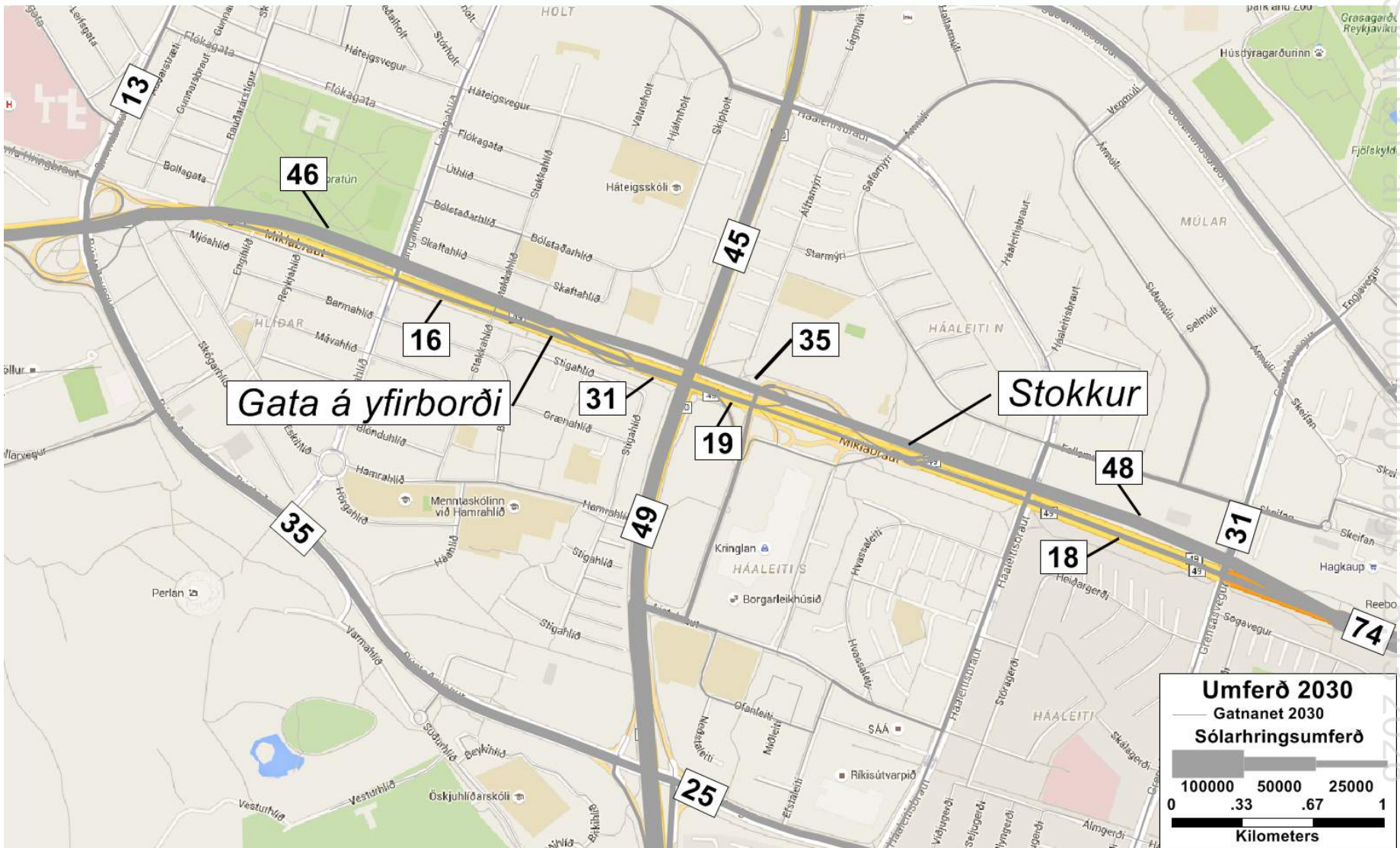
Kostur B2 - 2030 - stokkur Miklubr.

Kostur C – 2030 óbreyttar ferðav.

Kostur C – 2030 stokkur Miklubr.

Heildartölur úr niðurstöðum allra spáa

	Heildar aksturstími [klst]	Heildarakstur [km]	Meðal aksturstími [mín]	Meðallengd ferða [km]
Grunnár 2012	82.741	4.235.182	5,82	4,97
Spátílfelli 2030:				
Kostur 0				
1. Breyttar ferðavenjur	103.021	5.254.087	6,78	5,76
Kostur A				
2. Breyttar ferðavenjur	101.599	5.244.068	6,69	5,75
Kostur B				
3. Óbreyttar ferðavenjur	123.563	6.004.921	6,82	5,53
4. Breyttar ferðavenjur	101.735	5.259.207	6,70	5,77
Kostur C				
5. Óbreyttar ferðavenjur	119.720	5.978.853	6,61	5,50

- ▶ Breytingar á ferðavenjum hafa nokkuð meira vægi en auknar framkvæmdir
- ▶ Heildarakstur verður um 700 þús. km minni en ella náist markmið
- ▶ Heildaraksturstími í einkabíl um 18% minni náist markmið
- ▶ Þótt ráðist yrði í 100 milljarða framkvæmdir mun það ekki duga til að tryggja að umferðarálág árið 2030 aukist ekki